

Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de vaste Kamercommissie voor VRO en de vaste Kamercommissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp : debat Staat van de volkshuisvesting en debat Wet Versterking regie
Volkshuisvesting
Datum : 15 mei 2025
Referentie : 25-0983/AvdV
Inlichtingen bij : Anneke van der Vlist, a.vandervlist@iederin.nl

Geachte Kamerleden,

Op 1 oktober 2024 hebben wij onze petitie 'Bouw woningen voor jongeren met een beperking' aan u aangeboden. We kijken terug op een fijne ontmoeting, waarin we goede gesprekken met leden van uw commissie gevoerd hebben.

We staan nu aan de vooravond van twee belangrijke debatten over volkshuisvesting:

- Op 21 mei: het commissiedebat over De staat van de volkshuisvesting
- In de week van 27 mei: het plenaire debat over de Wet versterking regie volkshuisvesting

Samengevat vinden we dat de Wet versterking regie volkshuisvesting voor de langere termijn een goede stap vooruit is. De aandachtsgroep 'mensen met een levenslange en levensbrede beperking' komt beter in beeld door de verplichte volkshuisvestingsprogramma's en urgentiecategorieën.

Voor het oplossen van de actuele woningnood onder jongeren met beperking helpt de wet echter nauwelijks. Daarvoor zijn ook maatregelen op korte termijn nodig.

In deze brief vindt u de evaluatie van de voortgang op de punten uit onze petitie en vragen wij u om de minister tijdens de debatten hierop te bevragen.

1. Bouw toegankelijke woningen voor alle leeftijden.

De Wet Versterking regie volkshuisvesting biedt op de langere termijn goede aanknopingspunten voor adequate huisvesting van mensen met een beperking. De instrumenten van de wet – zoals het verplichte volkshuisvestingsprogramma en de verplichte urgentiecategorieën – verbeteren de positie van de aandachtsgroepen, waaronder mensen met een chronische ziekte, een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking of een psychische aandoening.

Wel constateren we dat:

- er met het Besluit versterking regie volkshuisvesting onvoldoende betaalbare sociale huurwoningen toegevoegd zullen worden. De 30%-regeling, die alleen geldt voor gemeenten die onder het landelijk gemiddelde van 26.8% scoren, onvoldoende om de voorraad sociale huur te vergroten – zoals de Woonbond in

haar reactie op de internetconsultatie duidelijk uiteenzet. Met name voor jongeren met een beperking is sociale huur vaak hun enige kans op eigen woonruimte.

- er in de Woontop van december geen aandacht was voor (toegankelijke) woningen voor mensen met een beperking. Bij toegankelijke woningen ging het alleen over ouderenwoningen. Deze woonconcepten, bijvoorbeeld Knarrenhofjes, zijn niet geschikt voor jongeren met een beperking.

Wilt u de minister vragen:

- Gaat de minister afspraken maken met de bouwsector zodat er op korte termijn meer toegankelijke, betaalbare woningen voor (jonge) mensen met een beperking gebouwd gaan worden?

2. Geef alleen financiële steun aan bouwprojecten waarin voldoende toegankelijke woningen zijn opgenomen.

We constateren dat:

- de Regeling huisvesting aandachtsgroepen, die via de internetconsultatie is voorgelegd, te weinig ruimte biedt om toegankelijke woningen te bouwen. Ten opzichte van de doelgroepen in het amendement Grinwis/De Hoop zijn er veel doelgroepen aan de regeling toegevoegd. Maar het beschikbare bedrag (30 miljoen) is niet verhoogd, waarmee de kans klein is, dat met deze middelen toegankelijke woningen gebouwd gaan worden.

Wilt u de minister vragen:

- Kan de Regeling huisvesting aandachtsgroepen zo worden aangepast dat een deel van de 30 miljoen euro (10 miljoen) expliciet bestemd wordt voor toegankelijke woningen?

3. Faciliteer (pgb)wooninitiatieven die wij of onze ouders/naasten zelf ontwikkelen.

Bewoners- en ouderinitiatieven krijgen met de Wet Versterking regie volkshuisvesting een betere positie. Ook zij zijn zorgaanbieder en ze kunnen bijdragen aan het volkshuisvestingsprogramma/de woonzorgvisie en de prestatieafspraken.

Wel constateren we dat:

- veel wooninitiatieven moeite hebben om de eigen regie overeind te houden. Zij worden bijna gedwongen eigen regie op te geven en Volledig pakket thuis (vpt) te accepteren. Het is daarom van belang om bij de totstandkoming en uitvoering van de woonzorgvisie en de prestatieafspraken samen met de zorgaanbieders ruim baan te geven aan de realisatie van pgb burger- en ouderinitiatieven. Met als opbrengst passende woningen met passende zorg die in veel opzichten zorgen voor een betere kwaliteit van leven.

Wilt u de minister vragen:

- Kan de minister samen met de minister van VWS een plan maken om de eigen regie van wooninitiatieven – zowel voor de wooncomponent als voor de zorgcomponent – te waarborgen?

4. Geef in het Actieplan studentenhuisvesting prioriteit aan het realiseren van toegankelijke en prikkelarme studentenwoningen.

We constateren dat:

- er tot 2030 in totaal 60.000 nieuwe studentenwoningen gebouwd worden. In het Actieplan studentenhuisvesting 2022-2030 staat dat partijen afspraken maken over het aandeel van deze studentenwoningen dat toegankelijk is voor studenten met (fysieke) beperkingen, maar in de praktijk zien we deze afspraken nog niet.

Wilt u de minister vragen:

- Kan de minister aangeven welk aandeel van de 60.000 nieuwe studentenwoningen toegankelijk gebouwd wordt voor studenten met een beperking? En kan de minister aangeven, wanneer we de concrete afspraken over dit aandeel kunnen verwachten?

5. Betrek ons, ervaringsdeskundige jongeren, standaard bij het gemeentelijke woonbeleid. Regel dat in de gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's aandacht is voor jongeren met verschillende beperkingen.

Met financiële steun vanuit het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is de 'Leidraad Toegankelijk Bouwen' ontwikkeld. Deze leidraad is te vinden op www.toegankelijkbouwen.nl. Je vindt hier praktische stappen om toegankelijke woningen en openbare gebouwen te ontwerpen en te bouwen, en daarbij ervaringsdeskundigen te betrekken.

Wel constateren we dat:

- met de Wet Versterking regie volkshuisvesting veel partijen betrokken kunnen worden bij de totstandkoming van de volkshuisvestingsprogramma's en de prestatieafspraken. Maar er is niet expliciet geregeld dat de mensen om wie het gaat, waaronder jongeren met een beperking, betrokken *moeten* worden.

Wilt u de minister vragen:

- Hoe gaat de minister stimuleren dat de Leidraad Toegankelijk Bouwen in de praktijk gebruikt gaat worden?

6. Maak de NEN-norm 9120 (toegankelijkheid van gebouwen) verplicht, zodat deze als basis gaat dienen voor toegankelijk bouwen.

Bij de introductie van twee nieuwe woningtypen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) – de nultredenwoning en de zorggeschikte woning – is aansluiting gezocht bij de normen uit de NEN 9120.

Wel constateren we dat:

- het programma STOER een grote bedreiging vormt voor de toegankelijkheid. In het recente rapport van de commissie STOER staat het voorstel om geplande verbeteringen van de toegankelijkheid (zoals toegankelijke buitenruimtes) te schrappen. Dat is geen vooruitgang, maar achteruitgang.
- er in de Woontop afspraken zijn gemaakt, die het voor gemeenten onmogelijk maken om de NEN9120 in beleid op te nemen (afpraak 12.2). Afspraak 12.2 uit de Woontop luidt: "We bevestigen dat strengere of aanvullende lokale regels

(inclusief selectiecriteria in aanbestedingstrajecten of beleidsmatig anderszins) voor bouwwerken vanuit die oogpunten van het Bbl niet zijn toegestaan.”

Wilt u de minister vragen:

- In het kader van het Actieplan toegankelijkheid voor de bouw (vanuit het VN-verdrag Handicap) loopt een traject om toegankelijkheidsregels in het Besluit bouwwerken leefomgeving te verbeteren. Kan de minister toezeggen dat dit verbetertraject (waarin o.a. de toegankelijkheid van buitenruimte is opgenomen) doorgaat, ongeacht de voorstellen in het rapport van de commissie STOER?
- Kan de minister toelichten welke instrumenten gemeenten die toegankelijk willen bouwen hebben om te bewerkstelligen dat de NEN 9120 wordt toegepast?

We wensen u goede debatten en zullen die met interesse volgen.

met vriendelijke groet,

Deborah Lauria
Directeur Ieder(in)

Mede namens Per Saldo, Wiel&Deal, JongPIT, BVKM, Spierziekten Nederland, Wij Staan Op!, LSVb en Coalitie voor Inclusie.

